

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет агротехнологій

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та
заочної форм здобуття вищої освіти

МИКОЛАЇВ

2024

УДК 631/635
Н15

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету агротехнологій Миколаївського національного аграрного університету від 11 квітня 2024 р., протокол № 10.

Укладачі:

- А. В. Дробітько – д-р с.-г. наук, професорка, декан факультету агротехнологій Миколаївський національний аграрний університет;
- В. В. Гамаюнова – д-р с.-г. наук, професорка, завідувачка кафедри землеробства, геодезії та землеустрою Миколаївський національний аграрний університет;
- М. І. Федорчук – д-р с.-г. наук, професор, завідувач ґрунтознавства та агрохімії Миколаївський національний аграрний університет;
- А. В. Панфілова – д-р с.-г. наук, професорка, завідувачка кафедри рослинництва та садово-паркового господарства Миколаївський національний аграрний університет;
- Н. В. Нікончук – канд. с.-г. наук, доцентка, завідувачка кафедри виноградарства та плодовоовочівництва Миколаївський національний аграрний університет;
- Т. М. Манушкіна – канд. с.-г. наук, доцентка кафедри землеробства, геодезії та землеустрою Миколаївський національний аграрний університет;
- Н. В. Маркова – канд. с.-г. наук, доцентка кафедри рослинництва та садово-паркового господарства Миколаївський національний аграрний університет;
- І. В. Смірнова – канд. с.-г. наук, доцентка кафедри землеробства, геодезії та землеустрою Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

- О. М. Дробітько – канд. с.-г. наук, директор фермерського господарства «Олена» Вознесенського району Миколаївської області;
- О. А. Коваленко – д-р с.-г. наук, професор кафедри рослинництва та садово-паркового господарства, Миколаївський національний аграрний університет.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Тривалість практики. Компетентності та результати навчання..	5
2. Мета та завдання практики.....	8
3. Організація та керівництво навчально-науково-дослідною практикою.....	9
4. Орієнтовані напрямки наукових досліджень під час навчально- науково-дослідної практики.....	11
5. Індивідуальне завдання на навчально-науково-дослідну практику.....	13
6. Форми і методи контролю.....	15
7. Підведення підсумків практики.....	16
8. Рейтингова оцінка з практики та схема поточного та зключного контролю знань здобувачів вищої освіти.....	17
Додатки.....	20
Список рекомендованої літератури.....	31

ВСТУП

Методичні рекомендації із проходження навчально-науково-дослідної практики здобувачами, які навчаються за спеціальністю 201 «Агрономія» за освітньо-професійною програмою «Агрономія», призначені для надання практичної допомоги здобувачам у закріпленні отриманих теоретичних знань та застосуванні їх на практиці, організації проходження навчально-науково-дослідної практики, порядку захисту та оцінювання відповідного звіту.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми і має за мету набуття ними професійних компетентностей, визначених освітньо-кваліфікаційними характеристиками підготовки фахівців спеціальності 201 «Агрономія». Навчально-науково-дослідна практика є важливою формою навчання здобувачів, яка покликана закріпити отримані теоретичні знання, застосувати їх на практиці, сформувати в майбутнього магістра професійні вміння та навички самостійно розв'язувати виробничі питання, повніше розкривати індивідуальні здібності здобувача вищої освіти, виховувати потребу поповнювати свої знання та творчо їх використовувати.

Місцем проведення практики є сучасні високотехнологічні підприємства (організації, установи) у сфері агрономії. Характер виконання кожним здобувачем вищої освіти робіт повинен періодично змінюватися з тим, щоб він освоїв весь цикл основних робіт у сфері агрономії.

Порядок проведення навчально-науково-дослідної практики та звітність здійснюється згідно з Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Миколаївського національного аграрного університету. Форма звітності – подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики, який подається керівнику практики від навчального закладу.

1. ТРИВАЛІСТЬ ПРАКТИКИ. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно навчального плану спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» навчально-науково-дослідна практика проводиться на 1 та 2 курсах.

Вид практики	Термін проходження	Тривалість
Навчально-науково-дослідна практика	1 курс, 1 семестр	3 тижні
	1 курс, 2 семестр	10 тижнів
	2 курс, 3 семестр	5 тижнів

Проходження навчально-науково-дослідної практики забезпечує формування у здобувачів вищої освіти наступних загальних та фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність:

Інт К - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК2 - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК3 - здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК4 - здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК5 - здатність розробляти проекти та управляти ними;

ЗК6 - прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1 - здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності;

СК2 - здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

СК3 - здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти

наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур;

СК4 - здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції;

СК5 - здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії;

СК6 - здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям;

СК7 - здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків;

СК8 - здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Результати навчання:

РН1 - використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії;

РН2 - інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії;

РН3 - розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів;

РН4 - здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію;

РН5 - планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки;

РН6 - оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково-обґрунтованих систем їхнього застосування;

РН7 - розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної

продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності;

РН8 - управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчально-науково-дослідна практика здобувачів вищої освіти з агрономії є важливою складовою програми їх підготовки. Вона дозволяє закріпити теоретичні знання, які здобувачі отримали протягом навчання, у реальних умовах на аграрних підприємствах. Крім того, ця практика допомагає зрозуміти специфіку роботи наукового працівника в аграрній галузі. Передбачено збір, аналіз та узагальнення наукового матеріалу та інформації по об'єкту дослідження, для обґрунтування тематики для кваліфікаційної роботи.

Проходження практики сприяє розвитку навичок самостійної науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. У програмі практики встановлюються вимоги до її змісту, організації, контролю та підведення підсумків, а також визначаються взаємовідносини Миколаївського національного аграрного університету з підприємствами, організаціями та установами, які є базами для проведення практики.

Завдання навчально-науково-дослідної практики, які відповідають рівню підготовки магістра з агрономії, є наочним прикладом того, як практична діяльність може допомогти здобувачам вищої освіти поглибити теоретичні знання, отримані в процесі навчання.

Завдання такої практики включають в себе вивчення сучасних методів ведення аграрного виробництва, ознайомлення з документацією та проведення аналітичного огляду літературних джерел. Крім того, здобувачі вищої освіти повинні сформулювати мету та завдання навчально-науково-дослідної практики, ознайомитися з методами досліджень та отримати практичний досвід у науково-дослідній роботі. Виконання таких завдань дозволяє здобувачам вищої освіти отримати практичні навички, які необхідні для роботи в галузі агрономії та інших суміжних галузях.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЮ ПРАКТИКОЮ

Науково-дослідна практика спрямована на розвиток компетенцій, що пов'язані із організацією і виконанням науково-дослідних робіт від гіпотези до апробації результатів; поглиблення теоретичних знань у дослідницькій сфері; підбір та узагальнення вихідних даних до написання кваліфікаційної роботи.

Основні етапи науково-дослідної практики:

- розробка та узгодження із відповідальним від підприємства програми практики;
- вибір теми дослідження;
- опрацювання літературних джерел із обраної тематики;
- визначення мети та завдань досліджень;
- збір та опрацювання інформації по об'єкту дослідження;
- вибір та обґрунтування методів проведення дослідження;
- збір та обробка необхідних даних; проведення запланованих досліджень: лабораторних, вегетаційного або польового;
- оформлення звіту з науково-дослідної практики.

База практики. Науково-дослідна практика проводиться в науково-дослідних установах, підприємствах аграрної сфери, підприємствах зі зберігання та переробки продукції рослинництва, де здійснюються дослідження та удосконалення сучасних технологій вирощування високоякісної продукції рослинництва, на кафедрах землеробства, геодезії та землеустрою; рослинництва та садово-паркового господарства; виноградарства та плодовоовочівництва; ґрунтознавства та агрохімії під керівництвом найдосвідченіших науково-педагогічних працівників, які займаються теоретичними дослідженнями та практичною їх реалізацією в умовах аграрного виробництва.

Обов'язки керівника практики від кафедри. У період виконання своїх функцій керівник практики від кафедр зобов'язаний організувати практику відповідно до затвердженої програми:

- провести організаційну зустріч зі здобувачами освіти: провести інструктаж з техніки безпеки; надати необхідні документи; ознайомити з вимогами до оформлення документації, вимогами до структури звіту, критеріями оцінювання;
- допомогти здобувачам освіти скласти індивідуальний календарний графік проходження науково-дослідної практики;

- проводити регулярні консультації здобувачів освіти з питань програми практики;
- контролювати виконання програми практики та регламенту підготовки звіту;
- консультувати здобувачів освіти щодо виконання програми практики та підготовки звіту з неї;
- рецензувати звіти з науково-дослідної практики, приймати залік з практики;
- звітуватися на засіданні кафедр про підсумки науково-дослідної практики.

Обов'язки керівника практики від підприємства є:

- прийняття та оформлення здобувачів освіти на практику згідно із укладеними договорами, забезпечення їх робочими місцями, проведення відповідних інструктажів з охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки, а також ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства;
- створення практикантам необхідних умов для якісного проходження практики та виконання програми практики;
- здійснення методичного керівництва практикою, надання практикантам необхідних консультацій;
- відгук і оцінка роботи практикантів та підготовлених ними звітів з практики.

Обов'язки практикантів:

Практиканти під час науково-дослідної практики зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики з відповідними документами;
- додержуватися правил техніки безпеки та внутрішнього розпорядку, вимог трудового законодавства на рівні з працівниками бази практики;
- виконувати індивідуальний графік практики;
- регулярно відвідувати керівника практики від університету у дні його консультацій на кафедрі;
- виконувати завдання і доручення керівника практики від підприємства, спрямованих на засвоєння практичних навиків;
- провести всі заплановані дослідження, узагальнити отримані дані у вигляді звіту з науково-дослідної практики;
- своєчасно подати керівникові практики від університету письмовий звіт з науково-дослідної практики.

4. ОРІЄНТОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Якщо база науково-дослідної практики - сільськогосподарське підприємство, незалежно від форм власності, то при виборі напрямку наукових досліджень практиканту необхідно враховувати спеціалізацію та специфіку ведення землеробства конкретного підприємства. Тому орієнтовні напрями наукових досліджень, в такому випадку, можуть бути:

- розробка елементів зональної системи землеробства господарства;
- удосконалення технології вирощування сільськогосподарських культур в господарстві;
- оцінка ефективності застосування нових видів бактеріальних препаратів при вирощуванні польових культур в умовах півдня України;
- оцінка продуктивності сільськогосподарської культури на ґрунтах господарства залежно від основного удобрення;
- розробка комплексу заходів із раціонального використання ґрунтів господарства;
- обґрунтування системи удобрення в умовах краплинного зрошення;
- оцінка впливу карантинних бур'янів на ефективність інтенсивної системи землеробства в господарстві;
- обґрунтування гібридного складу соняшнику для вирощування за різними гербіцидними технологіями в умовах півдня України.

Якщо база науково-дослідної практики - науково-дослідний заклад, то практикант може долучитися до вже існуючих польових дослідів або запропонувати свій напрям наукових досліджень. У такому випадку орієнтовні напрями наукових досліджень практиканта можуть бути:

- оцінка врожайності кукурудзи на зерно залежно від біопрепаратів;
- вивчення впливу органічних і мінеральних добрив та сидератів на врожай і якість картоплі;
- вивчення впливу мінеральних добрив на врожай гірчиці білої за вирощування на сидерат;
- дослідження впливу удобрення ґрунту та передпосівної обробки насіння на продуктивність пшениці озимої в умовах півдня

України;

- оцінка впливу органічних добрив на продуктивність пшениці озимої;
- вплив біологічних деструкторів на розкладання рослинних решток та продуктивність соняшнику в умовах Південного Степу України;
- вплив оптимізації живлення на продуктивність льону олійного на півдні України;
- продуктивність гібридів соняшнику залежно від строку сівби в умовах Південного Степу України;
- вплив біостимуляторів та мікроелементів на продуктивність гороху посівного в умовах Південного Степу України;
- агроекологічне обґрунтування вирощування лаванди вузьколистої в умовах півдня України;
- агроекологічне обґрунтування нішевих культур в умовах півдня України;
- продуктивність ріпаку озимого за впливу інноваційних добрив в умовах півдня України.

5. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ НА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ПРАКТИКУ

Індивідуальне завдання видається кожному здобувачу вищої освіти. Розробляє його керівник практики від кафедри. Зміст індивідуального завдання повинен враховувати конкретні умови та можливості підприємства (організації, установи), відповідати завданням виробництва і водночас відповідати цілям і завданням навчального процесу.

Кожен здобувач вищої освіти у ході навчально-науково-дослідної практики має зібрати дані у господарстві відповідно до програми практики.

Програма навчально-науково-дослідної (професійна) практики

1. Загальна характеристика підприємства:

- описати правовий статус фермерського господарства;
- основні правові та нормативні документи, які регулюють його діяльність;
- організаційна структура виробництва та управління.

2. Природно-кліматичні умови господарювання:

- особливості місце розташування (країна, географічне положення);
- клімат;
- рослинність;
- гідрологічні умови;
- рельєф місцевості;
- агрохімічні властивості;
- зразки ґрунтів.

3. Характеристика ґрунтів:

- ґрунтовий профіль типових ґрунтів;
- фізичні властивості;
- агрохімічні властивості;
- зразки ґрунтів.

4. Рух сільськогосподарської продукції від виробника до споживача:

- реалізація продукції;
- конкретні вимоги до якості сільгосппродукції;
- дохід фермерського підприємства;
- напрямки і обсяги виробництва.

5. План виробництва:

- забезпеченість кормами;
- надходження органічних добрив;
- сівозміни;
- структура посівних площ;
- технологічні карти;
- забезпеченість матеріально-технічними ресурсами;
- об'єм і продаж сільськогосподарської продукції виробництва;
- чисельність робітників;
- використання робочого часу (для постійних і тимчасових робітників);
- побутові умови проживання працівників;
- стан охорони праці при підготовці насіннєвого матеріалу, обробітку ґрунту, догляді за культурами, боротьбі з шкідниками і хворобами, при збиранні врожаю.

6. Організаційно-економічна характеристика фермерського господарства:

- описати сільськогосподарські культури, дати їм детальну характеристику (зернові, овочеві і т.д.);
- захисні заходи;
- структура посівних площ;
- агротехніка вирощування культур (механізми, обробіток ґрунту, внесення добрив, їх назва та строки застосування);
- якість насіннєвого матеріалу;
- врожайність культур;
- економічні показники.

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми і методи контролю етапів навчально-науково-дослідної практики наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Форми і методи контролю етапів навчально-науково-дослідної практики

№ п/п	Етап практики	Форма роботи під час практики	Форма контролю	Кількість балів
1	Інструктаж з техніки безпеки	Запис у журналі з техніки безпеки	-	-
2	Ознайомлення з господарством	Опис організаційно-економічної характеристики господарства	Перевірка розділу у звіті з практики та захист звіту	<u>10</u> 6
3	Вивчення ґрунтово-кліматичних умов господарства	Опис ґрунтово-кліматичних умов у звіті	Перевірка розділу у звіті з практики та захист звіту	<u>10</u> 6
4	Ознайомлення з технологіями виробництва сільськогосподарської продукції у господарстві	Опис технологій у звіті	Перевірка розділу у звіті з практики та захист звіту	<u>10</u> 6
5	Виконання практичних та індивідуальних завдань	Щоденник практики	Перевірка проведених робіт у щоденнику практик	<u>30</u> 9
6	Оформлення та захист звіту з практики	Звіт з практики	Захист звіту	<u>40</u> 24

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

По закінченню терміну практичної підготовки здобувачі вищої освіти складають письмовий звіт, передають його для рецензування керівникові від вищого навчального закладу разом із щоденником і відгуком, підписаним безпосереднім керівником практики від бази практики. Звіт повинен відображати відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання. Звіт та щоденник практики оформляється відповідно до встановлених вимог (додаток 1, 2).

Вимоги до оформлення звіту. Звіт має бути оформлений у відповідності до вимог встановлених стандартом для оформлення текстових документів. Пояснювальна записка має вміщувати 15-20 сторінок формату А-4, з полями: ліве – 20-25мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм. Список використаної літератури оформлюється згідно ДСТУ 8302:2015.

Після закінчення навчально-науково-дослідної практики здобувачі вищої освіти звітують поданням письмового звіту, підписаного та оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Основу звіту повинні скласти особисті спостереження, критичний аналіз, співставлення і оцінка діючих технічних засобів, процесів організації праці, а також особисті раціоналізаторські пропозиції, висновки.

Щоденник і звіт оформляється на місці практики і там же подається для висновків і одержання характеристики керівнику виробничої практики від бази практики. Характеристика оформлюється у відповідному порядку з підписами, печаткою і поставленою датою. Змістовна частина звіту має відповідати затвердженій на факультеті агротехнологій формі.

Звіт з практики здобувачі вищої освіти захищають з диференційованою оцінкою у комісії, призначеній деканом факультету, протягом перших десяти днів після закінчення практики.

Оцінка за практику вноситься в залікову відомість і в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

8. РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА З ПРАКТИКИ ТА СХЕМА ПОТОЧНОГО ТА ЗАКЛЮЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Успішність здобувача вищої освіти оцінюється шляхом підсумкового контролю. Дані про успішність здобувача вищої освіти заносяться викладачами в “Залікову відомість”, “Екзменаційну відомість”.

В університеті прийнято 100-бальну оцінювальну шкалу. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти в результаті проходження практики – 100 балів. Сума балів, набраних здобувачем вищої освіти під час виконання всіх видів робіт за практику, сумується.

При цьому до залікової книжки здобувача вищої освіти виставляється загальна кількість балів та оцінка за національною шкалою згідно з табл. 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання успішності з практики, що закінчуються диференційованим заліком

Рейтингова оцінка, бали	59	60-75	76-90	91-100
Оцінка за національною шкалою	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Чотирибальна оцінка	2	3	4	5

Здобувачам вищої освіти за результатами захисту виставляється оцінка за чотирибальною (100 – бальною) шкалою.

Оцінка “відмінно” (90-100 балів) – здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка “добре” (75-89 балів) – здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня

старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими недоліками у другорядному матеріалі.

Оцінка “задовільно” (60-74 бали) – здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з незначними помилками, які студент сам виправляє з допомогою викладача.

Оцінка “незадовільно” (менше від 60 балів) – здобувач вищої освіти виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які студент не може виправити.

Шкала рейтингової оцінки знань здобувачів вищої освіти з технологічної практики наведена в таблиці 3.

Таблиця 3

Рейтингова система контролю знань здобувачів вищої освіти

Вид контролю знань здобувачів вищої освіти	Всього балів
Інструктаж з техніки безпеки	-
Ознайомлення з господарством	<u>10</u> 6
Вивчення ґрунтово-кліматичних умов господарства	<u>10</u> 6
Ознайомлення з технологіями виробництва сільськогосподарської продукції у господарстві	<u>10</u> 6
Виконання практичних та індивідуальних завдань	<u>30</u> 9
Оформлення та захист звіту з практики	<u>40</u> 24
Всього балів	<u>100</u> 60

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики, не склав залік і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку,

направляється на практику повторно, в період канікул. Здобувач вищої освіти, який востаннє не склав залік з практики або не отримав задовільну оцінку з практики, відраховується з університету.

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету агротехнологій

_____ Антоніна ДРОБІТЬКО

“ ___ ” _____ 202__ р.

Програма

**навчально-науково-дослідної практики та завдання для
здобувачів вищої освіти факультету агротехнологій**

(Місце проходження практики)

здобувач вищої освіти групи А__ / __

_____ (П.І.Б. здобувача вищої освіти)

Миколаїв

202_

Щоденник практики

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність _____
(шифр, назва)

Курс _____ Група _____

РОЗПОРЯДЖЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____ практику в село (місто)
(вид практики)

на _____
(назва підприємства, установи, організації)

Термін практики: з _____ по _____ 202__ р.

Керівник практики від навчального закладу _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка

Декан факультету _____
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від
підприємства _____

Прібув на підприємство:

Печатка
підприємства “ ___ ” _____ 202__ р.

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові відповідальної особи)

Вибув з підприємства

Печатка
підприємства “ ___ ” _____ 202__ р.

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові відповідальної особи)

1. Основі положення практики

1.1. Здобувач вищої освіти до відбуття на практику повинен отримати інструктаж керівника практики, а також:

- оформлений щоденник;
- індивідуальні завдання з навчально-науково-дослідної практики;
- примірник календарного графіка проходження практики;
- направлення на практику.

1.2. Здобувач вищої освіти, прибувши на підприємство, повинен подати керівникові від підприємства щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації оргтехніки та іншого устаткування, уточнити план проходження практики.

1.3. Під час проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку підприємства.

1.4. Звіт про практику здобувач вищої освіти складає відповідно до календарного графіка проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від навчального закладу та підприємства.

1.5. Навчально-науково-дослідна практика здобувача вищої освіти оцінюється за чотирибальною системою й враховується нарівні з іншими дисциплінами навчального плану.

1.6. Здобувач вищої освіти, що не виконав вимог практики й дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, направляється повторно на практику під час канікул.

6. Правила ведення й оформлення щоденника

6.1. Щоденник – основний документ під час проходження практики.

6.2. Коли здобувач вищої освіти проходить практику за межами міста, у якому знаходиться навчальний заклад, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування здобувача вищої освіти на практиці.

6.3. Під час практики, здобувач вищої освіти щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного плану проходження практики. Тут же в загальній послідовності відображає й діяльність з навчально-науково-дослідної практики. Детальні записи веде в робочих зошитах, які є продовженням щоденника.

6.4. Не рідше як раз на тиждень здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від навчального закладу, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що зробив здобувач вищої освіти.

6.5. Після закінчення практики щоденник разом із звітом має бути переглянутий керівниками практиками, які складають відгуки й підписують його.

6.6. Оформлений щоденник разом із звітом здобувач вищої освіти повинен здати на кафедру. Без заповненого щоденника практики здобувач вищої освіти до захисту звіту не допускається.

Завдання

1. Прийняти участь у роботах відповідно програми практик.
2. Вести щоденник, в якому фіксується виконана за кожний день робота.
3. Скласти звіт про результати проходження практики.
4. До звіту прикласти фотографії «Здобувачі вищої освіти на виробництві та відпочинку під час проходження практики».
5. Після проходження практики у тижневий термін подати науковому керівнику звіт з вище перелічених питань.

Завідувач кафедри _____

Керівник практики _____

Завдання отримав _____

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ**

Кафедра _____

ЗВІТ

з проходження навчально-науково-дослідної практики

на базі _____
(Місце проходження практики)

Виконав:

здобувач вищої освіти

групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Миколаїв

202_

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Біолого-екологічні особливості винограду : навчальний посібник / А. В. Дробітько та ін. Миколаїв : МНАУ, 2020. 309 с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8474>
2. Біолого-екологічні особливості овочевих культур : навчальний посібник / Н. В. Нікончук та ін. Миколаїв : МНАУ, 2020. 407 с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8376>
3. Забродоцька Л. Ю. Основи агрономії : навчальний посібник. Луцьк : Інформ.-вид. відділ Луцького НТУ, 2019. 360 с.
4. Основи агрономічної хімії: навчальний посібник / С. Г. Чорний. Миколаїв: МНАУ, 2020. 284 с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10074>
5. Петриченко В. Ф., Лихочвор В. В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур : підручник. Львів: НВФ; Українські технології, 2020. 806 с.
6. Самойленко Т. Г., Самойленко М. О., Бушилов В. Д. Каталог садивного матеріалу плодкових культур. Миколаїв : Іліон, 2018. 224 с.
7. Технології виробництва продукції рослинництва : підручник / С. П. Танчик, М. Я. Дмитришак, Д. М. Алімов та ін. Київ : Видавничий дім Слово, 2008. 1000 с.
8. Основи агрономії: навчальний посібник до практичних занять та самостійної роботи / Н. І. Хомик, Г. Б. Цьонь, Т. А. Довбуш, Н. А. Антончак. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2021. 320 с.
9. Господаренко Г. М. Агрохімія: підручник. Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2018. 560 с.
10. Чорний С. Г. Оцінка якості ґрунтів : навчальний посібник. Миколаїв : МНАУ, 2018. 233 с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3259>

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації

Укладачі

Дробітько Антоніна Вікторівна
Гамаюнова Валентина Василівна
Федорчук Михайло Іванович
Панфілова Антоніна Вікторівна
Нікончук Наталія Володимирівна
Манушкіна Тетяна Миколаївна
Маркова Наталія Валентинівна
Смірнова Ірина Вікторівна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2,0.

Тираж 20 прим. Зам. № _____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гангадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від

20.02.2013 р.